

**CONSILIUL
AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE AUDIOVISUAL
COUNCIL OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

DECIZIA nr. 26/173

din 15 iulie 2021

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării posturilor de televiziune „NTV Moldova” și „Primul în Moldova”, urmare a petițiilor Asociației Obștești „Centrul pentru Jurnalism Independent”

La data de 02 iulie 2021, în adresa Consiliului Audiovizualului au parvenit petițiile nr. 43n/CJI și nr. 44n/CJI din 01 iulie 2021 din partea AO „Centrul pentru Jurnalism Independent”, care informează că la 18 și 23 iunie 2021, în cadrul principalelor buletine informative, posturile de televiziune „Primul în Moldova” (ora de difuzare: 18:00) și „NTV Moldova” (ora de difuzare: 19:00) au relatat despre prejudiciile din sectorul agriculturii cauzate în urma ploilor, fiind inserate câteva citate ale ministrului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion Perju, făcute în cadrul emisiunii „Acces direct” de la postul de televiziune „NTV Moldova” din data de 17 iunie 2021.

În acest sens, AO „Centrul pentru Jurnalism Independent” susține că producătorii știrilor din 18 iunie 2021, difuzate la posturile de televiziune nominalizate, i-au atribuit ministrului în exercițiu al Agriculturii, Ion Perju, declarații care nu-i aparțin: „NTV Moldova” – *„În cazul în care politicienii vor continua să insiste ca puținii bani rămași în fondul de rezervă să fie alocați pentru a crește numărul secțiilor de votare pentru diasporă, există riscul ca recolta să fie compromisă integral”*; „Primul în Moldova” – *„Din cauza precipitațiilor abundente din ultimele săptămâni, prejudiciile în agricultură au depășit deja 50 de milioane de lei. În același timp este iminent să ajungă 12 milioane de lei la Serviciul antigrindină. Declarația a fost făcută de ministrul în exercițiu al Agriculturii, Ion Perju, care susține că fondul de rezervă nu poate fi golit pentru finanțarea alegerilor parlamentare anticipate în defavoarea proiectelor de urgență pentru țară”*.

Astfel, petiționarul precizează că Ion Perju nu a făcut astfel de declarații în emisiune, nu a făcut nicio referire la politicieni sau la secțiile de votare pentru diasporă, evitând să răspundă la întrebările provocatoare ale moderatorului emisiunii „Acces direct”, difuzată la postul de televiziune „NTV Moldova” la data de 17 iunie 2021.

Totodată, în petițiile Asociației Obștești „Centrul pentru Jurnalism Independent” se menționează că la data 23 iunie 2021, în cadrul principalelor buletine informative, posturile de televiziune „NTV Moldova” și „Primul în Moldova” au difuzat un reportaj lipsit de orice fundamentare factologică și constă doar din opiniile posturilor de televiziune: *„Atunci când a avut nevoie de voturi pentru a ajunge șef de stat, Maia Sandu a fost generoasă în promisiuni, de la scoaterea gardului de la Președinție până la reducerea cheltuielilor pentru întreținerea instituției. Ulterior, alegătorii s-au convins că Maia Sandu a avut cea mai scumpă ceremonie de investire din istoria țării, iar gardul a rămas neatins, așa s-a întâmplat și cu investigarea furtului miliardului. Când avea nevoie de voturi se jura să facă dreptate...”*.

Potrivit AO „Centrul pentru Jurnalism Independent”, posturile de televiziune „NTV Moldova” și „Primul în Moldova”, la difuzarea reportajelor menționate mai sus, au comis încălcări de la prevederile art. 13 alin. (1), alin. (4), alin. (5) și alin. (6) din Codul serviciilor media audiovizuale.

Urmare a celor comunicate, în conformitate cu prevederile art. 13, 75 și 83 din Codul serviciilor media audiovizuale și art. 9, 69, 72 și 73 din Codul administrativ, AO „Centrul pentru

Jurnalism Independent” solicită Consiliului Audiovizualului înregistrarea petiției și inițierea procedurii administrative în vederea cercetării circumstanțelor de fapt semnalate.

În temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, Consiliul Audiovizualului a solicitat PP „Exclusiv Media” SRL, prin scrisoarea nr. 838 din 05 iulie 2021, și „TELESISTEM TV” SRL, prin scrisoarea nr. 839 din 05 iulie 2021, prezentarea, în scris, a opiniei asupra celor invocate în petițiile AO „Centrul pentru Jurnalism Independent”.

Prin scrisoarea nr. 604 din 09 iulie 2021, PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTV Moldova”, a comunicat următoarele: „Subiectele de știri discutate în petiție au fost difuzate pe data de 18 iunie 2021 și, respectiv, pe 23 iunie 2021. Ambele țineau de campania electorală la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 (prezentate la rubrica „Electorală 2021”), iar conform Deciziei CA nr. 19/126 din 27 mai 2021, Consiliul a dispus deja monitorizarea postului „NTV Moldova” anume pe capitolul monitorizării reflectării în buletinele de știri a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

Mai mult ca atât, Consiliul a emis deja decizia în urma monitorizării buletinelor de știri ale postului „NTV Moldova”, pentru perioada 12-25 iunie 2021 (Decizia nr. 24/158 din 30 iunie 2021), prin care a aprobat Raportul de monitorizare cu privire la rezultatele monitorizării modului de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 în cadrul principalelor buletine de știri de către furnizorii de servicii media audiovizuale: „Moldova-1”, „Radio Moldova”, „Primul în Moldova”, „TVR Moldova”, „Prime”, „TV8”, „Publika TV”, „NTV Moldova”, „CANAL 2”, „CANAL 3”, „TV 6”, „Jurnal TV”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „RTR Moldova”, „BTV” și „10 TV”.

Drept urmare, solicitam respingerea petiției înaintate de către „Centrul pentru Jurnalism Independent”, în privința subiectelor de știri conținute în buletinele de știri ale postului „NTV Moldova” din 18 și 23 iunie 2021”.

Prin scrisoarea nr. TS-07/02 din 09 iulie 2021, „TELESISTEM TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Primul în Moldova”, a comunicat următoarele: „În petiția sa petiționara a declarat că producătorii știrii din 18 iunie 2021 i-au atribuit ministrului Ion Perju declarații ce nu-i aparțin, și anume: „Susține că fondul de rezervă nu poate fi golit pentru finanțarea alegerilor parlamentare anticipate în defavoarea proiectelor de urgență pentru țară”.

În continuare, petiționara a adus la cunoștință că aceste declarații aparțin moderatorului Alexei Lungu de la postul „NTV Moldova”. Declarațiile și concluziile petiționarei nu corespund adevărului în nicio măsură.

Despre inadmisibilitatea golirii fondului de rezervă al statului ministrul Ion Perju a spus chiar prin discursul direct în subiectul de știri din 18 iunie 2021 (a se vedea începând cu 1:00), iar citatul „rezerva este practic epuizată – se cunoaște că o bună parte este alocată pentru alegerile anticipate. Pe mine mă interesează aspectul sectorului agricol și nu al alegerilor acum” tot îi aparține ministrului. Ea este conținută în cadrul conferinței de presă publice ținute de către ministrul Ion Perju (înregistrarea video a momentului respectiv este anexată la prezenta referință).

Astfel, este clar că în subiectul de știri din 18 iunie 2021, postul TV „Primul în Moldova” a prezentat cu exactitate declarațiile ministrului Agriculturii, doar că aceasta se făcea atât printr-un discurs direct, cât și indirect.

În ceea ce privește afirmația petiționarei că „ministrul Ion Perju nu a făcut nicio referire la politicieni sau la secțiile de votare pentru diaspora – așa și este. El nu a făcut astfel de declarații și postul TV „Primul în Moldova” nu a afirmat ceva de acest gen.

În ceea ce privește buletinul de știri din 23 iunie 2021, petiționara a declarat că în subiectul de știri „Promisiuni uitate” – citatul despre Maia Sandu nu este sprijinit pe nicio fundamentare factologică, însă în buletinul de știri era vorba despre mai multe fapte evidente, ca, de exemplu,

că gardul de la Președinție nu este scos până la moment. În rest, în subiectul de știri sunt aduse mai multe discursuri ale dnei Sandu în baza cărora publicul poate face concluzii privind promisiunile electorale și prioritățile actuale ale ei. Or, subiectul de știri perfect se încadrează în limitele libertății de exprimare și discutării unei chestiuni de interes public. Cu toate acestea nu este clar de ce petiționara indignată nu a adus nicio dovadă a pretențiilor sale”.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a efectuat monitorizarea posturilor de televiziune „NTV Moldova” și „Primul în Moldova” prin prisma celor invocate în sesizările AO „Centrul pentru Jurnalism Independent”.

Rezultatele monitorizării au atestat că la 18 și 23 iunie 2021, posturile de televiziune „NTV Moldova” și „Primul în Moldova”, în cadrul principalelor buletine informative, au difuzat subiecte în cadrul cărora se relatează despre faptul că ministrul în exercițiu al Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion Perju, fiind invitatul emisiunii „Acces direct”, difuzată la postul de televiziune „NTV Moldova” la data de 17 iunie 2021, s-a arătat îngrijorat de faptul că din cauza precipitațiilor abundente din ultimele săptămâni, prejudiciile în agricultură au depășit suma de 50 de milioane de lei, iar statul nu dispune de fondurile necesare pentru a oferi ajutoare și despăgubiri fermierilor deoarece banii din Fondul de rezervă al Guvernului, prevăzuți pentru astfel de situații, pot fi alocați pentru a crește numărul secțiilor de votare pentru diasporă și pentru finanțarea alegerilor parlamentare anticipate, în defavoarea proiectelor de urgență pentru țară.

În scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, Consiliul Audiovizualului a monitorizat și emisiunea „Acces direct”, difuzată de postul de televiziune „NTV Moldova” la data de 17 iunie 2021, ai cărei invitați au fost ministrul în exercițiu al Afacerilor Interne, Pavel Voicu, și ministrul în exercițiu al Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion Perju. Urmare a monitorizării s-a atestat că în cadrul emisiunii a fost abordat subiectul legat de consecințele rămase în urma ploilor torențiale și grindina care au distrus o mare parte din recolte, iar ministrul Agriculturii, Ion Perju, se arată îngrijorat de situația precară actuală din sectorul agrar și precizează că obligațiunile sale prioritare sunt de a asigura țara cu pâine și alte produse alimentare pentru necesitatea populației.

Astfel, în contextul tematicii discutate, moderatorul emisiunii a avut câteva intervenții la acest subiect: „Dle Perju, nu vă supărați, dar Dvs. procedați acum nu ca un om bun, oamenii buni azi luptă ca să scoată din buget cât mai multe milioane pentru a deschide secții de votare în exterior, și Dvs. veniți și spuneți că 12 milioane pentru sistemul antigrindină. Cam nu se pupă una cu alta...”; „De câți bani e nevoie și de unde să luăm acești bani?... Câți au rămas în Fondul de rezervă?... 12 mln. – asta dacă nu se deschid secții de votare suplimentare peste hotare”. În replică, ministrul în exercițiu Ion Perju declară: „Pe mine mă interesează ca azi să avem securitatea alimentară asigurată...”; „La moment, securitatea alimentară este asigurată dacă vor fi ploi, iar dacă va întârzia sezonul de recoltare ar putea fi probleme...”. De asemenea, Ion Perju a mai specificat că mijloacele financiare sunt necesare și nu își imaginează ca rezervele statului să fie golite.

Urmare a contrapunerii conținutului emisiunii cu subiectele la care face referință petiționara se atestă că în cele expuse de către ministrul Agriculturii în cadrul emisiunii „Acces direct” nu se regăsesc afirmații precum că Fondul de rezervă poate fi golit pentru finanțarea alegerilor parlamentare anticipate în defavoarea proiectelor de urgență pentru țară.

Este de specificat însă, că aceste afirmații se regăsesc în întrebările moderatorului adresate ministrului Agriculturii, Ion Perju.

La acest capitol este de specificat că la data de 01 iulie 2021, ministrul în exercițiu al Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion Perju, a susținut un briefing de presă, în cadrul căruia a menționat următoarele: „...Noi am solicitat ca aceste mijloace financiare să fie totuși găsite, pentru că rezerva acum este practic epuizată. Cea mai mare parte se cunoaște că o bună parte din mijloacele financiare au fost alocate pentru alegerile anticipate”.

În contextul celor expuse mai sus, sunt relevante prevederile art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, conform cărora: *„În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigențe: să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință”*.

Cu referire la subiectele din 23 iunie 2021, difuzate în cadrul principalelor buletine de știri de către posturile de televiziune „NTV Moldova” și „Primul în Moldova”, menționate în petițiile AO „Centrul pentru Jurnalism Independent”, nu au fost stabilite abateri de la legislația audiovizuală.

În temeiul celor constatate și în conformitate cu prevederile Codului serviciilor media audiovizuale, adoptat prin Legea nr. 174 din 08.11.2018, **Consiliul Audiovizualului**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării posturilor de televiziune „NTV Moldova” și „Primul în Moldova” (PRO (7) UNANIM – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU).

2. A admite petițiile nr. 43n/CJI și nr. 44n/CJI din 01 iulie 2021, parvenite din partea Asociației Obștești „Centrul pentru Jurnalism Independent” (PRO (7) UNANIM – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU).

3. A sancționa cu avertizare publică PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTV Moldova”, pentru încălcarea art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod (PRO (7) UNANIM – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU).

4. A sancționa cu avertizare publică „TELESISTEM TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Primul în Moldova”, pentru încălcarea art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod (PRO (7) UNANIM – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU).

5. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, PP „Exclusiv Media” SRL și „TELESISTEM TV” SRL sunt obligate să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri.

„Consiliul Audiovizualului a sancționat cu avertizare publică PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTV Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit cărora: „În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigențe: să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință”.

„Consiliul Audiovizualului a sancționat cu avertizare publică „TELESISTEM TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Primul în Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit cărora: „În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigențe: să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință”.

5.1. PP „Exclusiv Media” SRL și „TELESISTEM TV” SRL vor prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.

6. Prezenta decizie poate fi contestată cu o cerere prealabilă la Consiliul Audiovizualului în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei. În ordine de contencios administrativ, decizia poate fi contestată la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării răspunsului cu privire la cererea prealabilă sau din data expirării termenului prevăzut pentru soluționarea acesteia.

7. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV.

8. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTE

Ala URSU-ANTOCI